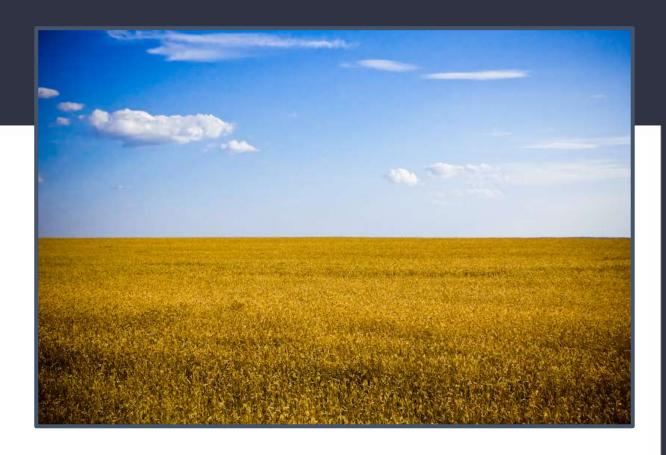
Я досліджую світ 4 клас

Подорожуємо просторами степу

Організація класу

Добрий день вам, любі діти, Хочу я вам побажати Всі знання із апетитом На уроці поглинати. А щоб ці знання і вміння Вам не стали тягарем, Побажаю всім терпіння I старання. Тож почнем!

Ранкове коло

Програма «Як почуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

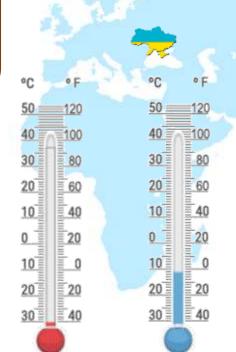

Привіт, друзі! А яка зараз пора року? Який місяць? Яке сьогодні число?

Мої вітання!
Яким було вранці небо, коли ми йшли до школи?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

Робота з підручником

На південь від лісостепу до Чорного й Азовського морів майже на 500 км простягається зона степу. Сонце у степах підіймається вище, гріє дужу

Сонце у степах підіймається вище, гріє дужче, тому тепла більше, ніж у зоні лісостепу, але вологи значно менше. Літо спекотне та посушливе. Зима холодна й малосніжна. Улітку дмуть суховії. Небезпечним погодним явищем у степовій зоні є пилові бурі. Часом вітер переносить верхній родючий шар ґрунту на сотні кілометрів. Ґрунти у степу — чорноземи.

У степах ростуть трав'янисті рослини. Навесні, коли в ґрунті достатньо вологи, степ укривається різнобарвним цвітом тюльпанів, незабудок, фіалок. Згодом зацвітають королиці, горицвіти, півонії вузьколисті. Через деякий час розвиваються ковила, типчак, тонконіг, костриця. З'являються рослини, що мають опушене листя: полин, шавлія, коров'як, синяк та інші.

Улітку від спеки трави вигоряють, а їхні стебла відмирають. Однак степ і в цю пору напрочуд гарний.

Восени вітер жене степом, витрушуючи дозріле насіння, відірвані стебла катрану татарського, залізняка, волошки розлогої, які називають «перекотиполем».

Підручник. Сторінка 141-144

Робота з картою

На кар знайдіт земної перетин

_{Підручник.} Сторінка

141

Рухлива вправа

У степах ростуть трав'янисті рослини. Навесні, коли в ґрунті достатньо вологи, степ укривається різнобарвним цвітом тюльпанів, незабудок, фіалок. Згодом зацвітають королиці, горицвіти, півонії вузьколисті. Через деякий час розвиваються ковила, типчак, тонконіг, костриця. З'являються рослини, що мають опушене листя: полин, шавлія, коров'як, синяк та інші.

Улітку від спеки трави вигоряють, а їхні стебла відмирають. Однак степ і в цю пору напрочуд гарний.

Восени вітер жене степом, витрушуючи дозріле насіння, відірвані стебла катрану татарського, залізняка, волошки розлогої, які називають «перекотиполем».

Рослинний світ природної зони

ковила пірчаста

костриця степова

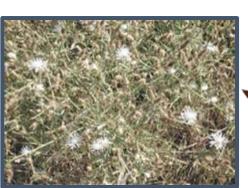
полин звичайний

катран татарський

шавлія степова

волошка розлога

Підручник. Сторінка 142

Рослини пристосувалися до життя в умовах степу. У багатьох з них листки вузенькі або дрібно розсічені, жорсткі або вкриті волосками. Це зменшує випаровування води. Деякі рослини мають довге коріння, щоб діставати воду з глибини. Інші ростуть навесні, коли достатньо вологи у ґрунті. З настанням спеки в них уже достигають плоди і надземна частина засихає. У ґрунті залишаються цибулини, бульби, з яких наступної весни розвиватимуться нові рослини.

Нині більшу частину зони степу займають сільськогосподарські угіддя, тому різнотрав'я збереглося переважно в заповідниках.

Багато тварин у степу живуть у норах, де вони ховаються й виводять потомство. А для деяких з них — це місце зимової сплячки, зберігання запасів корму.

Тваринний світ степу

бабак

тушканчик

ласка

ховрах

гадюка степова

ящірка прудка

жайворонок польовий

куріпка сіра

Складіть кілька ланцюгів живлення, що сформувались у степу.

Робота в зошитах

Завдання 1

Вибери продовження до речення: природну зону степів розміщено ...

А на північ від лісостепу.

Б на південь від мішаних лісів.

В на південь від лісостепу.

Завдання 2

Упізнай рослини степу. Підпиши їхні зображення.

горицвіт

незабудка

костриця тонконіг

півонія тонколиста

фіалка

типчак

тюльпан

Робота в зошитах

Завдання 3

Яких тварин степу зображено? Підкресли правильні назви.

жайворонок куріпка сіра дерихвіст

черепаха степова ящірка прудка гадюка степова

миша-полівка ховрах бабак

Робота в зошитах

Завдання 4

Склади схему ланцюга живлення, характерного для зони степу.

_{3ошит.}
Сторінка

71

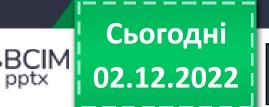

Перевіряємо себе

- 1. Де розташована зона степу в Україні?
- 2. Схарактеризуйте пори року зони степу.
- 3. Як рослини та тварини пристосувалися до життя у степу? Відповідь проілюструйте прикладами.
- 4. Як люди використовують степ у господарській діяльності?
- 5. Про що нове та корисне ви дізналися з теми «Подорожуємо просторами степу»?

Коротко про головне

Прочитайте висновок.

…у різних країнах степи називають порізному. В Австралії та Африці — це савана, в Південній Америці — льянос і пампа, або пампаси, у Північній Америці — прерії, а в Новій Зеландії — тусоки.

_{Підручник.} Сторінка

Домашнє завдання

Повторити тему на сторінках с. 141-144.

Короткий запис у щоденник с.141-144.

Рефлексія. Дай відповідь на запитання

